

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรโดยนำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดดอกไม้ รวมทั้งการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ครูฝ่ายบริหารงานบุคคล คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นำมาพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง และจัดทำแผนการฝึกอบรม และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง และปรับปรุงโดยการสังเคราะห์จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ

วิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดสวนหลวง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 48 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรม และได้ดำเนินการฝึกอบรมในช่วงวันเสาร์ เวลา 08.00 – 12.00 น. 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ณ โรงเรียนวัดสวนหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 กลุ่มบ้านไร่เนินเหล็ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรม แผนการฝึกอบรม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.933 แบบสังเกตทักษะการปฏิบัติ แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยที่ได้นำเสนอ ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในงานพิธี โดยการสำรวจความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ชุมชน และสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ทุกภาคส่วน มีความเห็นตรงกันถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ต่อการจัดการศึกษา เพราะหากผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ มีทักษะการปฏิบัติ นอกจากประหยัดค่าใช้จ่ายได้แล้ว ยังสามารถประกอบอาชีพประดับดอกไม้ในพิธี ได้อีกด้วย ถือว่าเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่นักเรียนจะนำไปประกอบอาชีพเสริมรายได้ ให้แก่ตนเองและครอบครัว

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การสร้างองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่าง ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นพื้นฐานในการสร้างโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล โดยหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีแผนการฝึกอบรม 4 แผน ดังนี้

แผนการฝึกอบรมที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้

แผนการฝึกอบรมที่ 2 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้

แผนการฝึกอบรมที่ 3 เรื่อง การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

แผนการฝึกอบรมที่ 4 เรื่อง หลักการจัดดอกไม้

เมื่อสร้างหลักสูตรฉบับร่างเรียบร้อยแล้ว ได้นำหลักสูตรฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรฉบับร่าง ความสอดคล้องของแผนการฝึกอบรม ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะการปฏิบัติ ความสอดคล้องของแบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง พบว่า มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทในด้านต่างๆ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรฉบับร่าง เพื่อปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของสื่อและวัสดุอุปกรณ์และการวัดและประเมินผลในการฝึกอบรม

3. การทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนวัดสวนหลวง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 48 คน โดยใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมในช่วงวันเสาร์ เวลา 08.00 – 12.00 น. 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ณ โรงเรียนวัดสวนหลวง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 กลุ่มบ้านไร่เนินเหล็ก โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนการฝึกอบรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการสังเกตนักเรียนที่เข้ารับการอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจและกระตือรือร้นในการฝึกอบรมเป็นอย่างดี ในขณะที่รับฟังการบรรยายผู้เข้ารับการอบรมมีการศึกษาและแสวงหาความรู้จากเอกสารและสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกอบรม ผู้บรรยายมีความเป็นกันเอง ส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนุกสนาน และให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมเป็นอย่างดี จนทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ มีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

4. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านทักษะการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร พบว่า มีข้อควรปรับปรุง คือควรมีการปรับเวลาให้เพิ่มขึ้น ในแผนการฝึกอบรมที่ 4 เรื่อง หลักการจัดดอกไม้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติทักษะในการจัดดอกไม้ ซึ่งต้องใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการยืดหยุ่นระยะเวลาให้เหมาะสมกับการฝึกอบรม ซึ่งผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงโดยเพิ่มเวลาในการอบรมอีก 1 ชั่วโมง และได้จัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้นำไปใช้ได้ปรับ ให้เหมาะสมและสอดคล้องต่อไป

อภิปรายผล

จากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวข้องกับหลักสูตร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเอกสารพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ ศึกษาทักษะการจัดดอกไม้เพิ่มเติมจากร้านจัดดอกไม้ และศึกษาความต้องการและขอขยายเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า

ทุกภาคส่วน มีความเห็นตรงกันถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ต่อการจัดการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าวจะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทักษะการปฏิบัติในการจัดดอกไม้ให้กับผู้เข้ารับการอบรมซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สรุพงษ์ ไชยมงคล (2542, บทคัดย่อ) กล่าวว่า iva การจัดดอกไม้บทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตตามวิถีไทย ซึ่งมักจะรับเอาความแปลกใหม่มาพัฒนาใช้อยู่เสมอ การแสดงออกถึงความสามารถเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในนานาอารยประเทศ ดังนั้นการจัดดอกไม้ไทยถึงควรมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง รูปแบบให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูศิลปะการจัดดอกไม้แบบดั้งเดิมให้อยู่คู่กับความเป็นไทยตลอดไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ในการออกแบบให้ตรงตามความต้องการ และมีความเหมาะสม ทันต่อยุคทันสมัย โดยคำนึงถึงความเป็นไทยในการจัดดอกไม้ สอดคล้องกับ แม็กไกวร์ (Maguire, 1985) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยอย่างมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบของการวิจัยที่ประกอบด้วย กระบวนการค้นคว้าทางสังคมการให้การศึกษาและการกระทำซึ่งกระบวนการ การทั้ง 3 ส่วนของการสร้างความรู้นี้ เป็นแนวทางที่จะเปลี่ยนรูปของบุคคล และสังคมอย่างเป็นระบบ เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาความสำนึกอย่างมีวิจารณ์ญาณของคน อันจะเป็นการปรับปรุงความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม สอดคล้องกับ เบเนต (Bennett, 2004, Abstract) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูอาจารย์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากยิ่งขึ้น ในด้านการเสนอความคิด มีการนำผลการวิจัยและผลงานทางการศึกษามาใช้กันอย่างแพร่หลายตั้งแต่ปี 1915 ถึง 1940 เริ่มจากการสร้างหลักสูตร มีการเก็บอุปกรณ์การสอนมากขึ้น และยังได้เสนอการพัฒนาการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การส่งเสริมการเป็นมืออาชีพ และการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย สร้างวิสัยทัศน์ โดยให้ครูอาจารย์ได้ศึกษาในหลักสูตรทำวิจัย และมีการคัดเลือกตัวแทนครูอาจารย์ที่นำแนวความคิดไปปฏิบัติจริง มีการสนับสนุน เช่น ขยายเวลาให้การช่วยเหลือที่ชัดเจน จัดหาแหล่งสร้างความเป็นมืออาชีพ โดยจัดให้มีการปรึกษาและมีการจัดตั้งองค์กรสมาชิกโครงการ และยังสอดคล้องกับ ทานดอน (Tandon, 1988) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า การวิจัยอย่างมีส่วนร่วมนั้นต้องยึดหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) ให้ความสำคัญและเคารพต่อภูมิปัญญาชาวบ้านโดยยอมรับว่าความรู้พื้นบ้านตลอดจนระบบการสร้างความรู้ และกำเนิดความรู้ในวิธีอื่นที่แตกต่างไปจากของนักวิชาการยังเป็นสิ่งที่ปฏิบัติและยอมรับกันอย่างแพร่หลายในหมู่คนชาวบ้าน คนยากจน เพื่อเป็นหนทางแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตของเขา 2) ปรับปรุงความสามารถและศักยภาพของชาวบ้าน ด้วยการส่งเสริมยกระดับ และพัฒนาความเชื่อมั่นในตัวเองของเขา ให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของเขาเอง ซึ่งเป็นการนำศักยภาพเหล่านี้มาใช้ประโยชน์แทนที่จะเมินเฉย ละเลย หรือเหยียดหยาม ว่าเป็นสิ่งไร้คุณค่าเช่นที่เคยปฏิบัติมา 3) ให้ความรู้ที่เหมาะสมแก่ชาวบ้านและคนยากจน โดยให้สามารถได้รับความรู้ที่เกิดขึ้นในระบบ

สังคมของเขาและสามารถที่จะทำความเข้าใจ แปลความหมาย ตลอดจนนำไปใช้ได้เหมาะสม 4) สนใจในปริทัศน์ของชาวบ้าน โดยการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม จะช่วยให้เห็นคำถาม ที่ตรงกับปัญหาชาวบ้าน เช่น การถูกกีดกัน หรือแยก (alienated) ผืนดินและทรัพยากรธรรมชาติ การต้องดิ้นรนต่อสู้กับแรงบีบคั้นจากผู้มีอิทธิพล ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นคำถามที่นักวิจัยรูปแบบเก่าไม่ค่อยคำนึงถึงและไม่เคยเป็นจุดเน้นในการค้นหาความรู้มาก่อน และ 5) ปลดปล่อยความคิด การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม จะช่วยให้ชาวบ้านและคนยากจนสามารถใช้ความคิดเห็นของตนอย่างเสรีในการมองสภาพการณ์และปัญหาของตนเองสามารถใช้วิจารณ์ ในการวิเคราะห์ วิจัยตรวจสอบสภาพเท็จจริงต่างๆ สามารถต่อต้านยืนหยัดพลังอิทธิพลจากภายนอก หรือจากอำนาจกดขี่ ของผู้มีอำนาจ

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความต้องการให้ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการจัดดอกไม้เข้ามาส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยศึกษาจากของจริง การปฏิบัติจริง และประเมินผลตามสภาพจริง มาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโครงร่างตามข้อมูลที่ได้ศึกษาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วยหลักการจุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการอบรม ขอบข่ายเนื้อหาสาระระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสื่อและวัสดุอุปกรณ์และการวัดประเมินผล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ให้ความเห็นว่าองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี มีความสอดคล้องและเหมาะสมแสดงให้เห็นว่า เป็นหลักสูตรที่พร้อมที่จะนำไปฝึกอบรมได้ซึ่ง สอดคล้องกับ จรัส ชาวใต้ (2546, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู เรื่องการเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับครูระดับประถมศึกษาที่มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร สอดคล้องกับ ขนิษฐา สุวรรณศร (2550, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้ชูปางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงโดยผ่านกระบวนการวิจัย สำหรับครูในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับ วิดเทอร์ (Whiter, 2000, p. 2176) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดพื้นฐานทางการศึกษา มีจุดประสงค์เพื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดพื้นฐานทางการศึกษา YVLE ซึ่งพบว่าทางโรงเรียนมีการวิเคราะห์ถึงพื้นฐานของหลักสูตรว่า ปรับปรุงให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำให้เด็กเกิดความคิดโดยใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วนจากตัวเด็กกับสิ่งแวดล้อมที่เขาอยู่ด้วย จัดหาโอกาสให้นักเรียนได้เน้นในเรื่องของระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด

โดยการร่วมกันจัดระหว่างครู สมาชิกของชุมชนและนักเรียน ซึ่งผู้นำชุมชนจะจัดหาเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนตามมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของโรงเรียน

3. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรโครงร่างไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจตั้งใจและกระตือรือร้นในการฝึกอบรมทั้ง ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตามแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนกล้าซักถาม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล สืบเสาะหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ทำงานเป็นกลุ่มและวางแผนแบ่งงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ใช้ทักษะกระบวนการในการปฏิบัติ กิจกรรมอย่างมุ่งมั่น เพราะเป็นหลักสูตรที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ และประกอบกับวิทยากรเป็นผู้มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม มีความเป็น กัลยาณมิตรที่ดี และมีความเป็นกันเอง อีกทั้งวิทยากรยังมีสื่อที่ช่วยทำให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในงานพิธี และมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับ จรัส ชาวใต้ (2546, บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนต้องการเรียนรู้และฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษา ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และการศึกษาหาความรู้ที่สามารถแก้ปัญหาการนำไปใช้ได้ และสอดคล้องกับ เขาวิน สุวรรณชล (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนการจัดดอกไม้สอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง นำไปทดลองใช้แล้ว พบว่า แผนการสอนควรมีความยืดหยุ่น การสร้างทัศนคติในการคิด บวกเป็นสิ่งสำคัญ การโต้ตอบในอนุทินระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญ การสอนเพื่อให้ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเองเป็นสิ่งสำคัญ

4. การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง การที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อาจ เนื่องมาจากนักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจทำกิจกรรมในทั้ง 4 แผนกิจกรรม และประกอบกับ วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการจัดการฝึกอบรม จึงสามารถนำ ความรู้ทั้งหมดที่มีมาถ่ายทอดและบรรยายให้เข้าใจได้ง่าย และได้รับความรู้อย่างครบถ้วน จึง ส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ด้านทักษะการปฏิบัติโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก และด้านเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมของผู้เข้ารับการอบรมในภาพรวม อยู่ ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากวิทยากรที่ให้การอบรมเป็นวิทยากรที่มีประสบการณ์ ในการ อบรม จึงได้สอดแทรกทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี ในการอบรมครั้งนี้ด้วย เป็นผล ทำให้ผู้เข้า รับการอบรมเกิดการตื่นตัวที่ต้องการจะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดทักษะและเจตคติที่ดีต่อการอบรมในครั้งนี้ สอดคล้องกับ ขนิษฐา สุวรรณศร

(2550, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคการประเมินแบบ ปูยแซงค์ พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสูง (ค่า P.M. 10-12.08) คือมีค่า P.M. ตั้งแต่ 10 ขึ้นไปในทุกๆ หลักสูตร 2) นักเรียนที่ผ่านการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก คือตั้งแต่ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม 3) นักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่นมีเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรในทางบวก สอดคล้องกับ เซาว์ สุวรรณชล (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการเปรียบเทียบผลคะแนนของแบบทดสอบ วิชาการจัดดอกไม้อวดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน คะแนน SD ก่อนการสอน 16.52 3.007 หลังการสอน 24.17 2.508 $t = -14.892$ คะแนน $P = .000$ ทักษะคติของผู้เรียน ต่อวิชาการจัดดอกไม้อวดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับทักษะคติ จำนวน (คน) ร้อยละ มีทักษะคติไม่ดีต่อวิชา (ช่วงคะแนนรวม 12.00 – 27.00) มีทักษะคติเป็นกลางต่อวิชา (ช่วงคะแนนรวม 28.00 – 43.00) มีทักษะคติที่ดีต่อวิชา (ช่วงคะแนนรวม 44.00 – 60.00) รวม = 51.41 คะแนน 29 – 100 สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, บทคัดย่อ) ผลการประเมินการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้พัฒนาครู พบว่า ความรู้ความเข้าใจ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยผ่านกระบวนการวิจัย หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยผ่านกระบวนการวิจัยหลังฝึกอบรม สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยผ่านกระบวนการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยครูเห็นว่าเป็นการอบรมที่ใช้เวลาต่อเนื่อง มีขั้นตอนชัดเจน ได้รับความรู้มาก มีการให้เรียนรู้ควบคู่กับการฝึกปฏิบัติจริง จนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ผู้เข้ารับการอบรมมีผลงานของตนเอง มีความสุขในการฝึกอบรม และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้จริง และสอดคล้องกับ สมพร วิเชียรนพรัตน์ (2552, บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า 1. เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชางานประดิษฐ์ เรื่อง การจัดดอกไม้สดสู่อาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดโคกสะท้อน ปีการศึกษา 2552 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (85.97 / 85.49) สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชางานประดิษฐ์ เรื่อง การจัดดอกไม้สดสู่อาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดโคกสะท้อน ปีการศึกษา 2552 สูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ก่อนที่จะนำหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีไปใช้ ควรศึกษา จุดประสงค์ ปรับกิจกรรม สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับบริบทนั้นๆ

1.2 ควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ให้ชัดเจนเพื่อความสะดวกและเหมาะสมกับการนำไปใช้

1.3 วิทยากรที่ให้การอบรม ควรเป็นผู้มีประสบการณ์และชำนาญในการจัด กิจกรรมฝึกอบรม มีความสนุกสนาน เป็นกันเอง มีความเป็นกัลยาณมิตรที่ดี

1.4 วางแผนการบริหารหลักสูตรให้เหมาะสม เช่น ด้านงบประมาณ อาคาร สถานที่ สื่อวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ให้เพียงพอและเหมาะสม บุคลากรเพียงพอ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเต็มตามศักยภาพ

1.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ควรปรับให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียน ในระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการติดตามผลนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว สามารถนำความรู้ ทักษะต่างๆไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการอบรมควรจัดให้ติดต่อกัน